

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی رشته زبان شناسی

گروه علوم انسانی

مصوب پانصد و شصت و چهارمین جلسه شورای گسترش آموزش عالی

مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۳

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی زبان شناسی

گروه: علوم انسانی
رشته: زبان شناسی
دوره: کارشناسی

کمیته تخصصی: زبانهای خارجی
گرایش:
کد رشته:

شورای گسترش آموزش عالی در پانصد و شصت و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۳ براساس طرح دوره کارشناسی رشته زبان شناسی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان شناسی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۴/۱۰/۳ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته زبان شناسی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره پانصد و شصت و چهارمین جلسه شورای گسترش آموزش عالی
مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۳
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان شناسی

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته زبان شناسی که از طرف گروه
علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره پانصد و شصت و چهارمین جلسه شورای گسترش آموزش عالی
مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۳ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته
زبان شناسی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر محمدمهدی زاهدی

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

دکتر رجایی پرویزی

دبیر شورای گسترش آموزش عالی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره‌ی کارشناسی زبان‌شناسی

۱- مقدمه :

در دو دهه‌ی اخیر، با توجه به شناختی که از دانش زبان‌شناسی در ایران حاصل آمده است، مجموعه‌ی نهادهای آموزشی کشور نیاز به استفاده از ابزارهای علم مطالعه‌ی زبان را در امر آموزش به درستی احساس کرده‌اند. تفکیک دروس ادبیات فارسی و زبان فارسی در آموزش مقطع دبیرستان، تدوین درسنامه‌های دستور زبان فارسی برحسب روش توصیفی و مبتنی بر اصول زبان‌شناسی، استفاده از مبانی زبان‌شناسی جدید در تدوین درسنامه‌های نهضت سوادآموزی، تشخیص ضرورت گردآوری گویش‌های ایرانی و بررسی هر یک از سوی نهادهای ذیصلاح نظیر سازمان میراث فرهنگی، تأسیس شورای ویرایش در سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی، ارائه‌ی واحدهای درسی زبان‌شناسی و دروس مبتنی بر اصول این دانش در مجموعه‌ی رشته‌های زبان‌های خارجی، تأسیس گروه‌های آموزشی زبان‌شناسی در مجموعه‌ی وسیعی از دانشگاه‌های کشور در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، و نیز استفاده‌ی بهینه از دانش محققان این رشته در فرهنگستان زبان و ادب فارسی، فرهنگستان هنر، فرهنگستان علوم، بنیاد ایران‌شناسی، و وزارت آموزش و پرورش مؤید این ادعاست.

۲- تعریف و هدف

با توجه به گسترش کاربرد دانش زبان‌شناسی در ایران بویژه در دو دهه‌ی اخیر و شناخت نیاز به استفاده از کارشناسان این رشته در نهادهای آموزشی کشور برای ویرایش کتاب‌های درسی بر مبنای اصول زبان‌شناسی جدید، و نیز تدریس دروسی چون زبان فارسی، دستور زبان فارسی، نگارش فارسی و جز آن که بخشی از دروس دوره‌های تحصیلی پیش از دانشگاه را تشکیل می‌دهند، این برنامه با توجه به نیازهای زیر تنظیم گردیده است:

الف - نیاز به تربیت کارشناسان ذیصلاح برای نظارت بر تدوین کتاب‌های آموزشی زبان فارسی در سطوح راهنمایی تحصیلی و دبیرستان.

ب - نیاز به تربیت دبیران متخصص برای تدریس دروس زبان فارسی در مقاطع مختلف تحصیلی پیش از دانشگاه.

پ - نیاز به تربیت کارشناسان متخصص برای خدمت‌رسانی در نهادهای سوادآموزی کشور.

ت - نیاز به تربیت کارشناسان متخصص برای خدمت‌رسانی در نهادهای مجری مطالعات گویش‌شناسی به ویژه ثبت گویش‌های ایرانی.

این برنامه با توجه به اهداف زیر پی‌ریزی شده است :

الف - تربیت متخصصان ذیصلاح برای رفع نیازهای فوق‌الذکر

ب - امکان‌بازبینی و تخصصی‌سازی دروس ارائه شده در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری این رشته، با توجه به گسترش روزافزون شاخه‌های تخصصی کنونی دانش زبان‌شناسی.

۳- ضرورت و اهمیت دوره

استفاده از خدمات زبان شناسان فارغ التحصیل مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، بویژه برای تدریس دروس مبتنی بر زبان شناسی در مقاطع پایین تر از فضای دانشگاه، با مشکل برتری مستخدم از فرد واجد شرایط مواجه می گردد. همین امر سبب می گردد تا افراد واجد شرایط از میان کارشناسان رشته های دیگری انتخاب شوند که در دوره های کوتاه مدت با مبانی و مقدمات زبان شناسی آشنا شده اند و نمی توانند از این آگاهی ناقص در امر آموزش و پژوهش به گونه ای مطلوب بهره بگیرند. مشکلاتی که هم اکنون مدرسان دروس زبان فارسی و دستور زبان فارسی در مقطع دبیرستان با آنها مواجهند، دلیلی قطعی بر این ادعاست.

افزون بر این، آغاز دوره ی تحصیل در رشته ی زبان شناسی در مقطع کارشناسی ارشد در ایران، سد راه تخصصی ساختن این رشته در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری است. با توجه به گسترش روزافزون مطالعه ی جنبه های مختلف زبان های طبیعی و پدید آمدن میان رشته ای های متعددی که هم اکنون از رهگذر تعامل زبان شناسی با دیگر علوم پدید آمده اند، ایجاد گرایش های مختلف آموزشی و پژوهشی در مقطع کارشناسی ارشد و بویژه دکتری زبان شناسی، ضرورتی حیاتی می نماید. این در حالی است که آغاز تحصیل در این رشته در مقطع کارشناسی ارشد، به ناچار به آموزش اطلاعات عمومی محدود می شود و امکان تخصصی شدن واحدهای درسی را در مقاطع بالاتر از دوره ی کارشناسی منتفی می سازد. هم اکنون در بسیاری از شاخه های این رشته، تخصص فارغ التحصیل مقطع کارشناسی ارشد زبان شناسی، مثلاً در زمینه های جامعه شناسی زبان، واج شناسی، صرف، روان شناسی زبان، معنی شناسی و جز آن، محدود به گذراندن یک درس و انتخاب پایان نامه در چنین حوزه ای است؛ و این به آن دلیل است که شناخت اولیه ی دانشجویان با مبانی این شاخه های علمی در

مقطع کارشناسی ارشد صورت می‌پذیرد. ایجاد دوره‌ی کارشناسی زبان‌شناسی این امکان را پدید خواهد آورد تا با تجدیدنظر در دروس دوره‌ی کارشناسی ارشد، و به تبع آن، در دوره‌ی دکتری، شرایط تخصصی‌سازی زبان‌شناسی در مقاطع بالاتر از کارشناسی فراهم آید. از سوی دیگر، محدودیت در تعداد واحدهای درسی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته با این فرض امکان توجیه می‌یابد که دانشجوی این مقطع تحصیلی امکان دستیابی به پیش‌زمینه‌ی دروس را در مقطع کارشناسی داشته است. این فرض در تمامی رشته‌های موجود دانشگاهی قابل تأیید می‌نماید. دانشجویی که به دوره‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ای چون ریاضی، زیست‌شناسی، جامعه‌شناسی، فلسفه و ده‌ها رشته‌ی دیگر راه می‌یابد، مجموعه‌ی وسیعی از اطلاعات اولیه را در زمینه‌ی تخصصی‌اش، در مقطع کارشناسی به دست آورده و با چنین شناختی به دوره‌ی کارشناسی ارشد قدم می‌گذارد و این در حالی است که بسیاری از داوطلبان ورود به دوره‌ی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی و شاخه‌های وابسته به آن، بدون گذراندن حتی یک واحد درسی زبان‌شناسی در دوره‌ی کارشناسی و صرفاً به دلیل علاقه‌ی شخصی و اطلاعات فردی‌شان، به ادامه‌ی تحصیل در این مقطع تمایل دارند.

به این ترتیب به خوبی می‌توان دریافت که تأسیس رشته‌ی زبان‌شناسی در مقطع کارشناسی، نه تنها از امتیازات برون رشته‌ای، نظیر استفاده از خدمات فارغ‌التحصیلان این رشته در مجموعه‌ی وسیعی از نهادهای خواهان این تخصص، برخوردار است، بلکه به لحاظ درون رشته‌ای نیز امتیازهای خاص خود را داراست و می‌تواند چه در حوزه‌ی دانشگاه و چه در فضای علمی بیرون از دانشگاه به استفاده‌ی مطلوب‌تری از دستاوردهای دانش زبان‌شناسی بیانجامد.

۴- طول دوره و شکل نظام

دوره‌ی کارشناسی زبان‌شناسی ۴ سال است که برای دانشجویان تمام وقت به ۷ نیمسال، حداقل طول دوره، تقسیم می‌شود. مقررات مربوط به تحصیل پاره‌وقت، شبانه، نیمه‌حضوری و جز آن، و نیز حداکثر طول دوره، تابع آیین‌نامه‌ی آموزشی دوره‌های کارشناسی است.

برنامه‌ی دوره‌ی کارشناسی زبان‌شناسی شامل ۱۳۵ واحد درسی به شرح ذیل می‌باشد:

۱۹ واحد	دروس عمومی
۶۰ واحد	دروس اصلی
<u>۵۶ واحد</u>	دروس تخصصی
۱۳۵ واحد	جمع

۵- منابع تدریس

مجموعه وسیعی از منابع پیشنهادی مندرج در این طرح، با اهداف آموزشی دوره‌ی کارشناسی زبان‌شناسی در انطباق کامل نیست و زبان‌شناسان خود را موظف خواهند دانست تا برای این دروس درسنامه‌های مناسبی فراهم آورند. این درسنامه‌ها در بخش «منابع پیشنهادی» با نشانه‌ی * مشخص شده‌اند.

فصل دوم

جدول‌های دروس دوره‌ی کارشناسی زبان شناسی

الف - دروس عمومی

دوره‌های کارشناسی زبان‌شناسی پیوسته

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۳۲	۳۲	—
۲	معارف اسلامی (۲)	۲	۳۲	۳۲	—
۳	تاریخ اسلام	۲	۳۲	۳۲	—
۴	تربیت بدنی (۱)	۱	۳۲	—	۳۲
۵	تربیت بدنی (۲)	۱	۳۲	—	۳۲
۶	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۳۲	۳۲	—
۷	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲	۳۲	۳۲	—
۸	متون اسلامی	۲	۳۲	۳۲	—
۹	فارسی عمومی	۳	۴۸	۴۸	—
۱۰	جمعیت و تنظیم خانواده	۲	۳۲	۳۲	—
		۱۹	۳۳۶	۲۷۲	۶۴

ب - دروس اصلی دوره کارشناسی زیانثناسی

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی زبان شناسی (۱)	۱۱
۱۱	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی زبان شناسی (۲)	۱۲
-	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ ایران (۱)	۱۳
۱۳	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ ایران (۲)	۱۴
-	-	۳۲	۳۲	۲	ریاضیات و آمار	۱۵
-	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ علم	۱۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با کامپیوتر	۱۷
-	-	۶۴	۶۴	۴	زبان انگلیسی تخصصی (۱)	۱۸
۱۸	-	۶۴	۶۴	۴	زبان انگلیسی تخصصی (۲)	۱۹
۱۹	-	۶۴	۶۴	۴	زبان انگلیسی تخصصی (۳)	۲۰
۲۰	-	۶۴	۶۴	۴	زبان انگلیسی تخصصی (۴)	۲۱
۹	-	۳۲	۳۲	۲	ادبیات فارسی (۱)	۲۲
۲۲	-	۳۲	۳۲	۲	ادبیات فارسی (۲)	۲۳
۱۱	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی آواشناسی	۲۴
۹	-	۳۲	۳۲	۲	نگارش فارسی	۲۵
-	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی فلسفه	۲۶
۱۵-۲۶	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی منطق جدید	۲۷
۲۴-۱۲	-	۳۲	۳۲	۲	ساخت زبان فارسی	۲۸

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۱۲	—	۳۲	۳۲	۲	تاریخ زبان‌های ایرانی	۲۹
۲۹	—	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با زبان فارسی باستان	۳۰
۲۳	—	۳۲	۳۲	۲	تاریخ ادبیات فارسی	۳۱
۲۳	—	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با ادبیات معاصر ایران	۳۲
۳۰	—	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با زبان فارسی میانه	۳۳
۲۸	۱۶	۱۶	۳۲	۲	کارگاه ویرایش	۳۴
۳۴	۱۶	۱۶	۳۲	۲	مبانی فرهنگ‌نگاری	۳۵
۳۱-۳۲	—	۳۲	۳۲	۲	سبک‌شناسی ادب فارسی	۳۶
				۶۰		

پ - دروس تخصصی دوره کارشناسی زبان‌شناسی

پیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۲۴	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی واج‌شناسی	۳۷
۱۷	-	۳۲	۳۲	۲	کاربرد رایانه در پژوهش‌های زبان‌شناختی	۳۸
۱۵	-	۳۲	۳۲	۲	روش تحقیق و مرجع‌شناسی در زبان‌شناسی	۳۹
۳۹	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با زبان‌شناسی تاریخی - تطبیقی	۴۰
۳۷	-	۳۲	۳۲	۲	واج‌شناسی زبان فارسی	۴۱
۳۹	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با تاریخ زبان‌شناسی	۴۲
۲۹	-	۳۲	۳۲	۲	نظام‌های نوشتاری	۴۳
۲۸	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی صرف	۴۴
۴۴	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی نحو	۴۵
۲۱	-	۳۲	۳۲	۲	اصول و مبانی نظری ترجمه	۴۶
۱۲	-	۳۲	۳۲	۲	اصول جامعه‌شناسی زبان	۴۷
۱۲	-	۳۲	۳۲	۲	اصول آموزش زبان	۴۸
۴۵	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با معنی‌شناسی	۴۹
۴۵	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی زبان‌شناسی کاربردی	۵۰
۲۹	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با گویش‌های ایرانی	۵۱
۴۲	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با مکاتب زبان‌شناسی	۵۲
۵۰-۴۸	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با روان‌شناسی زبان	۵۳
۲۱	-	۶۴	۶۴	۴	زبان انگلیسی تخصصی (۵)	۵۴
۵۷	-	۶۴	۶۴	۴	توصیف ساختمان دستوری زبان عربی	۵۵
۴۸	-	۳۲	۳۲	۲	آزمون‌سازی	۵۶

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
۴۴	—	۳۲	۳۲	۲	واژه شناسی زبان فارسی	۵۷
۴۹	—	۳۲	۳۲	۲	مبانی کاربرد شناسی زبان	۵۸
۲۳	—	۳۲	۳۲	۲	ادبیات تطبیقی	۵۹
۴۷	—	۳۲	۳۲	۲	گونه های زبان فارسی	۶۰
۴۵	—	۳۲	۳۲	۲	مبانی زبان شناسی مقابله ای	۶۱
۳۹	—	۳۲	۳۲	۲	پژوهش میدانی در زبان شناسی	۶۲
				۵۶		

فصل چهارم

سرفصل دروس دوره‌ی کارشناسی زبان شناسی

فصل چهارم

سرفصل دروس دوره‌ی کارشناسی زبان شناسی

الف - دروس اصلی

مبانی زبان شناسی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با مفاهیم بنیادین زبان شناسی نظری

سرفصل درس : تعریف زبان شناسی - تعریف مطالعه‌ی علمی زبان - نقش‌های زبان - روش‌های تجویزی و توصیفی در مطالعه‌ی زبان - جایگاه زبان شناسی در میان علوم انسانی و اجتماعی - گفتار و نوشتار - ویژگی‌های زبان انسان - تجزیه‌ی دوگانه - شناخت صوت، آوا، و واج - آشنایی با آواشناسی - آشنایی با واج‌شناسی - مطالعه‌ی در زمانی و همزمانی زبان - آشنایی با صرف - آشنایی با نحو - آشنایی با معنی‌شناسی - آشنایی با کاربرد شناسی زبان - زبان شناسی نظری و زبان شناسی کاربردی.

منابع پیشنهادی : *

یول؛ ج. نگاه‌ی به زبان. ترجمه‌ی نسرین حیدری. انتشارات سمت.

نجفی؛ ابوالحسن. مبانی زبان‌شناسی و کاربرد آن در زبان فارسی. نیلوفر

مبانی زبان شناسی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : مبانی زبان شناسی (۱)

هدف : آشنایی با مفاهیم بنیادین زبان شناسی نظری

سرفصل درس : شناخت شاخه‌های بینارشته‌ای زبان شناسی : جامعه‌شناسی زبان، روان‌شناسی زبان، زبان‌شناسی رایانه‌ای ، عصب‌شناسی زبان - آشنایی با زبان‌شناسی کاربردی - یادگیری و فراگیری - زبان‌شناسی تاریخی - ریشه‌شناسی - گویش‌شناسی - خانواده‌های زبانی - واژه‌های زبان - تغییر زبان - گونه‌های زبان.

منابع پیشنهادی : *

فالك؛ ج. زبان‌شناسی و زبان. ترجمه‌ی خسرو غلامعلی‌زاده. انتشارات

آستان قدس رضوی

تاریخ ایران (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران پیش از اسلام

سرفصل درس: اقوام ساکن در فلات ایران پیش از مهاجرت آریایی‌ها: سومریان،

عیلامیان، اکدی‌ها - مهاجرت آریایی‌ها - تاریخ ماد - تاریخ هخامنشیان -

حکومت سلوکیان - تاریخ اشکانیان - تاریخ ساسانیان - اسلام در ایران.

منابع پیشنهادی:

گیرشمن؛ ر. ایران از آغاز تا اسلام. ترجمه‌ی محمد معین. بنگاه ترجمه و

نشر کتاب.

محمدی بام. فرهنگه‌ییرانی پیش از اسلام و آثار آن در تمدن اسلامی

و ادبیات عربی. توس.

تاریخ ایران (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : تاریخ ایران (۱)

هدف : شناخت تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران در دوره‌ی اسلامی

سرفصل درس : وضعیت ایران پیش از حکومت‌های مستقل ایرانی - حکومت صفاریان - حکومت سامانیان - حکومت آل زیار - حکومت آل بویه - حکومت غزنویان - حکومت سلجوقیان - اتابکان آذربایجان - اتابکان فارس - اتابکان لرستان - حکومت خوارزمشاهیان - دوره‌ی مغول - آل جلائر - دولت مظفری - سربداران - تیموریان - دولت آق‌قویونلو - دولت قره‌قویونلو - دولت صفوی - شورش افغان‌ها - حکومت افشاریه - حکومت زندیه - دولت قاجاریه - انقلاب مشروطه - دولت پهلوی - انقلاب اسلامی و آغاز دوره‌ی جمهوری اسلامی در ایران

منابع پیشنهادی :

زرین‌کوب؛ عبدالحسین. تاریخ ایران بعد از اسلام. امیرکبیر.

تاریخ ایران کهریج، ترجمه‌ی حسن انوشه. امیرکبیر.

ریاضیات و آمار

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی با مبانی ریاضیات جدید و اصول آمار

سرفصل درس : ریاضیات گسسته - گروه‌های تقارن - گروه‌های خطی - گروه‌های نقطه‌ای.

تعریف علم آمار - آمار توصیفی - آمار استنباطی - مقیاس‌های اندازه‌گیری -

شاخص‌های پراکنندگی - انحراف معیار - تفسیر انحراف معیار - منحنی طبیعی -

ضریب همبستگی - محاسبات آماری.

منابع پیشنهادی :

فرخو؛ لیدا، ریاضیات، دانشگاه پیام نور

باتاچاریا باگ، جانسون؛ ر. مفاهیم و روش‌های آماری.

ترجمه‌ی مرتضی شهرآشوب و فتاح میکائیلی، مرکز نشر دانشگاهی

تاریخ علم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تاریخ علم و شیوه‌ی اندیشه‌ی علمی

سرفصل درس: دوران زمین‌شناسی - علم در جهان باستان - علم در قرون وسطی - علم در عصر رنسانس - دوره‌ی نیوتن - قرن هجدهم - فیزیک در قرن نوزدهم - زیست‌شناسی در قرن نوزدهم - آشنایی با مهم‌ترین اختراعات و اکتشافات علمی. آشنایی با آرای شاخص‌ترین دانشمندان علوم: فیثاغورس - ارشمیدس - توماس آکونیناس - راجر بیکن - لئوناردو داوینچی - کوپرنیک - ویلیام گیلبرت - کولجیستری - فرانسیس بیکن - کپلر - گالیله - پاسکال - نیوتن - داروین - مندل - بور - اینشتین و جز آن. ابن سینا - رازی - خیام - خوارزمی - جرجانی - ابوریحان بیرونی - فارابی و جز آن

منابع پیشنهادی:

یر، رامپی. تاریخ علم. ترجمه‌ی عبدالحسین آذرنگ. انتشارات سمت

آشنایی با کامپیوتر

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : ندارد

هدف : آشنایی و دستیابی به مهارت در استفاده از رایانه و خدمات رایانه‌ای

سرفصل درس : شناخت بخش‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری کامپیوتر - آشنایی با کاربرد برنامه‌های رایانه - استفاده از اینترنت - جستجو در پرونده‌ها - شناخت سایت‌های معتبر در زمینه‌ی زبان‌شناسی - پوشه‌سازی - استفاده از لوح‌های فشرده - آشنایی با نظام نوشتاری رایانه‌ای - برطرف‌سازی اشکالات جزئی رایانه - کپی‌گیری و انتقال اطلاعات بر روی دیسکت و لوح - ویروس‌یابی و ویروس‌کشی.

منابع پیشنهادی : *

ماه‌باز؛ آ. درویشی؛ غ. آموزش گام به گام کامپیوتر. نشر اتحاد.

زبان انگلیسی تخصصی (۱)

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶۴ ساعت)

پیش نیاز : ندارد

هدف : تسلط بر کاربرد زبان انگلیسی برای بحث در باره‌ی مباحث زبان‌شناسی و نگارش به زبان انگلیسی

سرفصل درس : افزایش درک مطلب - افزایش سرعت خواندن - تقویت قدرت درک معنی کسب مهارت و تسلط در درک متون زبان‌شناسی

شرایط انتخاب درس : کلیه‌ی دانشجویان ورودی به دوره‌ی کارشناسی زبان‌شناسی، به هنگام انتخاب درس زبان انگلیسی تخصصی (۱)، موظف‌اند در آزمون سنجش تسلط بر زبان انگلیسی عمومی شرکت کنند. آن دسته از دانشجویانی که برحسب نظر گروه آموزشی، به زبان انگلیسی عمومی تسلط لازم را ندارند، تا زمان موفقیت در آزمون سنجش تسلط، مجاز به ثبت نام در درس زبان انگلیسی تخصصی (۱) نیستند.

منابع پیشنهادی : *

زبان انگلیسی تخصصی (۲)

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶۴ ساعت)

پیش نیاز : زبان انگلیسی تخصصی (۱)

هدف : تسلط بر کاربرد زبان انگلیسی برای بحث درباره‌ی مباحث زبان‌شناسی و نگارش به
زبان انگلیسی

سرفصل درس : تقویت قدرت درک متون تخصصی زبان‌شناسی انگلیسی - تسلط بر
ترجمه‌ی متون تخصصی از انگلیسی به فارسی - گفتگو به زبان انگلیسی
درباره‌ی مسایل مورد بحث در زبان‌شناسی

منابع پیشنهادی : *

زبان انگلیسی تخصصی (۳)

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶۴ ساعت)

پیش نیاز : زبان انگلیسی تخصصی (۲)

هدف : تسلط بر کاربرد زبان انگلیسی برای بحث درباره‌ی مباحث زبان‌شناسی و نگارش به زبان انگلیسی

سرفصل درس : کسب مهارت در برگردان متون زبان‌شناسی تخصصی فارسی به زبان انگلیسی - مهارت در گفتگو در باره‌ی مسایل زبان‌شناختی به زبان انگلیسی.

منابع پیشنهادی : *

زبان انگلیسی تخصصی (۴)

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶۴ ساعت)

پیش نیاز : زبان انگلیسی تخصصی (۳)

هدف : تسلط بر زبان انگلیسی برای نگارش پژوهش‌های زبان‌شناختی به زبان انگلیسی و بحث تخصصی به این زبان.

سرفصل درس : مهارت در نگارش و گزارش پژوهش‌های زبان‌شناختی به زبان انگلیسی
شیوه‌ی کار : دانشجویان موظف‌اند برحسب موضوعات از پیش تعیین شده، خطابه‌ای به زبان انگلیسی ارائه دهند و پاسخگوی پرسش‌های تخصصی مخاطبان به زبان انگلیسی باشند.

منابع پیشنهادی : *

ادبیات فارسی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: فارسی عمومی

هدف: آشنایی با شگردهای نظم آفرینی و شعر آفرینی در ادب فارسی و شناخت گونه‌های

ادب فارسی

سرفصل درس: زبان خودکار و زبان برجسته - نقش‌های زبان: نقش عاطفی - نقش ترغیبی -

نقش ارجاعی - نقش فرایزبانی - نقش همدلی - نقش ادبی - گونه‌های

ادب فارسی: نظم - شعر - نثر ادبی - شگردهای نظم آفرینی - شگردهای

شعر آفرینی - آفرینش نثر ادبی: نثر شاعرانه - نثر منظوم

روش کار: در هر مورد نمونه‌های متعددی از ادب فارسی برای درک بهتر مطلب در اختیار

دانشجویان قرار می‌گیرد.

منابع پیشنهادی: *

صفوی؛ ک. لزبان‌شناسی به ادبیات. ج ۱، ج ۲. پژوهشگاه فرهنگ و هنر

اسلامی.

ادبیات فارسی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : ادبیات فارسی (۱)

هدف : شناخت ویژگی‌های متون ادب فارسی و آشنایی با برجسته‌ترین آثار کلاسیک ادب فارسی.

سرفصل درس : معرفی مهم‌ترین آثار ادبی دوره‌های سامانی تا خوارزمشاهی

معرفی مهم‌ترین آثار ادبی دوره‌های مغول و تیموری

معرفی مهم‌ترین آثار دوره‌ی صفوی و افشار

معرفی مهم‌ترین آثار دوره‌ی قاجار تا فرمان مشروطیت

منابع پیشنهادی : *

صفا؛ ذ. تاریخ ادبیات ایران. فردوس.

مبانی آوا شناسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : مبانی زبانی شناسی (۱)

هدف : آشنایی با مبانی آوا شناسی

سرفصل درس : آشنایی با دانش آوا شناسی و شاخه‌های آن - جایگاه آوا شناسی در زبان شناسی - توصیف آواهای زبان‌های طبیعی - مبانی نظری آوانگاری - واحدهای زنجیری و زیر زنجیری
فرآیندهای آوایی : همگونی همخوانی - همگونی همخوان واکه‌ای - هماهنگی واکه‌ای و جز آن .

منابع پیشنهادی : *

حق شناس؛ علی محمد. آوا شناسی. انتشارات آگاه

یار محمدی؛ لطف‌اله. درآمدی به آوا شناسی. مرکز نشر دانشگاهی

ثمره؛ یداله. آوا شناسی زبان فارسی. مرکز نشر دانشگاهی

نگارش فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: فارسی عمومی

هدف: افزایش توانایی دانشجویان در نگارش فارسی

سرفصل درس: متن و گونه‌های آن - تعیین موضوع - شیوه‌ی کاربرد زبان علم در نگارش

خلاصه نویسی - یادداشت برداری - مقاله‌نویسی و انواع آن - شیوه‌ی نگارش

مقاله - شیوه‌ی نگارش طرح پژوهشی

منابع پیشنهادی:

سمیعی، احمد. آیین نگارش. مرکز نشر دانشگاهی.

مبانی فلسفه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با بنیادی ترین مفاهیم فلسفه‌ی اولی و نظریه‌ی شناخت

سرفصل درس: معرفی فلسفه‌ی اولی - اصالت کثرت و اصالت وحدت - قلمرو متافیزیک - هراکلیتوس و کراتیلوس - پارمنیدس - زنون و شبهات وی - دموکریتس و اتمیسم - ارسطو - ماده و صورت - اراده‌ی آزاد و علم - دیدگاه ویلیام جیمز - دریاب اختیار - متافیزیک افلاطون - متافیزیک ارسطو - متافیزیک اپیکور - هگل و ایدئالیسم عینی یا مطلق. معرفی نظریه‌ی شناخت - دکارت - اقسام شناسایی - نقد شکاکانه - هندسه‌ی نااقلیدسی - تعیین و احتمال - فلسفه‌ی تجربی - بارکلی - هیوم.

منابع پیشنهادی: *

به انتخاب مدرس.

راسل؛ ب. تاریخ فلسفه‌ی غرب. ترجمه‌ی نجف دریابندری. پرواز.

مبانی منطق جدید

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : مبانی فلسفه - ریاضیات و آمار

هدف : آشنایی با مبانی منطق جدید

سرفصل درس : منطق جمله‌ها، منطق محمول‌ها، آشنایی با زبان منطق محمول‌ها.

قاعده‌های استنتاج منطق محمول‌ها، تعریف منطق به صدق.

تعریف منطق به استنتاج.

منابع پیشنهادی :

موحد؛ ضیاء، درآمدی به منطق جدید، انتشارات علمی و فرهنگی.

ساخت زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: مبانی زبان شناسی (۲)

مبانی آواشناسی

هدف: شناخت ساختمان دستوری زبان فارسی

سرفصل درس: تعریف ساخت - نقش قواعد واجی - نقش قواعد ساخت واژه - نقش قواعد نحوی - نقش قواعد معنایی - نقش قواعد کاربردی - نارسایی‌های دستورهای سنتی زبان فارسی - آشنایی با واج نویسی فارسی - شناخت تکواژهای زبان فارسی - آشنایی با چگونگی تشخیص تکواژ صفر - تکواژ ماضی ساز - تکواژ میانجی - شناخت ساختمان واژه‌های فرضی در زبان فارسی - شناخت مقولات نحوی زبان فارسی - جمله و ساخت آن - گروه اسمی - گروه فعلی - گروه حرف اضافه - گروه قیدی - گروه صفتی - فعل و انواع آن - انواع جمله.

منابع پیشنهادی: *

باطنی؛ محمدرضا، توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی. امیرکبیر.

تاریخ زبان‌های ایرانی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: مبانی زبان‌شناسی (۲)

هدف: آشنایی با تاریخ زبان‌های ایرانی شاخه‌ی هند و ایرانی خانواده‌ی زبان‌های هندواروپایی در سه دوره‌ی زمانی باستان، میانه، و جدید.

سرفصل درس: دوره‌های زمانی تحول زبان‌های ایرانی - زبان‌های غیرایرانی دوره‌ی باستان
زبان‌های ایرانی دوره‌ی باستان - خط در دوره‌ی باستان - آثار باقی‌مانده از
زبان‌های ایرانی در دوره‌ی باستان - ساختمان دستوری زبان‌های ایرانی در
دوره‌ی باستان - زبان‌های ایرانی دوره‌ی میانه - زبان‌های ایرانی گروه شرقی -
زبان‌های ایرانی گروه غربی - آثار باقی‌مانده از زبان‌های ایرانی دوره‌ی میانه -
خط در دوره‌ی میانه‌ی زبان‌های ایرانی - زبان فارسی میانه و زبان دری - تحول
فارسی دری به فارسی جدید.

منابع پیشنهادی: *

ابوالقاسمی؛ محسن. تاریخ زبان فارسی. انتشارات سمت.

آشنایی با زبان فارسی باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: تاریخ زبان‌های ایرانی

هدف: آشنایی با خط میخی فارسی باستان و برخی از ویژگی‌های دستوری زبان فارسی باستان

سرفصل درس: خاستگاه زبان فارسی باستان - خط فارسی باستان - ویژگی‌های صرفی و نحوی زبان فارسی باستان - اسناد باقی‌مانده از این زبان

منابع پیشنهادی: *

کنت؛ ر. زبان فارسی باستان. سعید عریان (مترجم). انتشارات فرهنگ و هنر اسلامی.

تاریخ ادبیات فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ادبیات فارسی (۲)

هدف: آشنایی با تاریخ مختصر ادب فارسی از عصر سامانی تا انقلاب مشروطیت و از انقلاب مشروطیت تا دوره‌ی پیدایش شعر نو.

سرفصل درس: معرفی تاریخ ادب فارسی با توجه به تاریخ اجتماعی ایران در دوره‌های

الف - سامانی تا خوارزمشاهی

ب - مفعول تا تیموری

پ - صفویه و افشاریه

ت - قاجار تا صدور فرمان مشروطیت

ث - دوره‌ی پس از مشروطیت تا عصر نیما یوشیج

منابع پیشنهادی: *

صفا؛ ذبیح‌اله. تاریخ ادبیات ایران. فردوس

براون؛ ادوارد. تاریخ ادبی ایران. امیرکبیر

آشنایی با ادبیات معاصر ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ادبیات فارسی (۲)

هدف: آشنایی با ادبیات معاصر ایران و نگرش‌های ادبی معاصر

سرفصل درس: معرفی و بررسی نثر نویسندگان معاصر: صادق هدایت - محمدعلی

جمالزاده - بزرگ علوی - صادق چوبک - جلال آل احمد - سیمین دانشور -

پرویز ناتل خانلری و جز آن.

معرفی و بررسی شعر شاعران معاصر: نیما یوشیج - احمد شاملو - فروغ

فرخزاد - سهراب سپهری - سیمین بهبهانی - مهدی اخوان ثالث - محمدرضا

شفیعی کدکنی و جز آن.

منابع پیشنهادی: *

به انتخاب مدرس.

آشنایی با زبان فارسی میانه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: آشنایی با زبان فارسی باستان

هدف: شناخت ساختمان دستوری زبان فارسی میانه و خطوط به کاررفته برای نگارش این زبان

سرفصل درس: خاستگاه زبان فارسی میانه - خطوط مورد استفاده برای نگارش فارسی

میانه - هزوارش - تاریخ تحول زبان فارسی باستان به فارسی میانه - برخی از

ویژگی‌های صرفی و نحوی زبان فارسی میانه.

منابع پیشنهادی: *

ابوالقاسمی؛ محسن. تاریخ زبان فارسی. انتشارات سمت.

کارگاه ویرایش

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ساخت زبان فارسی

هدف: آشنایی با مبانی ویرایش و خدمات ویرایشی

سرفصل درس: خدمات ویرایشی: نوع ویرایش - نوع اثر - حوزه‌ی محتوای اثر - حوزه‌ی

کاربردی اثر - حجم اثر - مخاطبان اثر.

ویرایش زبانی: خطاهای رایج زبانی - خطاهای مصداقی - خطاهای نوعی -

حفظ چهره‌ی خط فارسی - حفظ استقلال خط - تطابق زبان مکتوب و ملفوظ -

اصل سهولت در خواندن و نوشتن.

منابع پیشنهادی: *

سمعی؛ احمد. نگارش و ویرایش. سمت.

احمدی گیوی؛ حسن. و دیگران. زبان و نگارش فارسی. سمت.

مبانی فرهنگ نگاری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: کارگاه ویرایش

هدف: شناخت فرهنگ نگاری

سرفصل درس: انواع فرهنگ‌ها - هدف از تدوین فرهنگنامه‌ها - تعیین مدخل‌ها - توصیف

و تعریف در فرهنگ‌ها - معادلیابی و انواع آن - ضبط اعلام - ارجاعات -

آشنایی با نشانه‌های فرهنگ نگاری

منابع پیشنهادی: *

سبک‌شناسی ادب فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: آشنایی با ادبیات معاصر ایران

تاریخ ادبیات فارسی

هدف: آشنایی با سنت سبک‌شناسی و روش‌های جدید سبک‌شناسی ادب فارسی

سرفصل درس: سبک فردی - سبک اجتماعی - شناخت سبک‌های اجتماعی ادب فارسی

برحسب سنت: از دوره‌ی سامانی تا امروز - نارسایی‌های سبک‌شناسی سنتی.

ترکیب و انتخاب در تعیین سبک - برجسته‌ترین شاخص‌های تعیین سبک -

سبک اجتماعی و اندیشه‌ی غالب.

منابع پیشنهادی: *

شمیسا؛ سیروس. سبک‌شناسی. انتشارات فردوس

ب - دروس تخصصی

مبانی واج شناسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : مبانی آواشناسی

هدف : معرفی مفاهیم بنیادی در واج شناسی

سرفصل درس : نظام آوایی زبان - قواعد واجی - توالی و عملکرد قواعد واجی - نقش

واحدهای زیرزنجیری در نظام آوایی زبان - ساختمان هجا.

منابع پیشنهادی : *

مشکوة الدینی؛ مهدی. ساختار آوایی زبان. انتشارات دانشگاه فردوسی

کاربرد رایانه در پژوهش‌های زبان‌شناختی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: آشنایی با کامپیوتر

هدف: تسلط بر استفاده از رایانه در پژوهش‌های زبان‌شناختی

سرفصل درس: مروری بر اصول و مبانی پژوهش - حوزه‌های پژوهش زبانی - انواع داده‌های زبانی و ویژگی‌های آنها - روش‌های گردآوری داده‌های زبانی - روش‌های ثبت داده‌های زبانی - بازآرایی و تبدیل داده‌های زبانی - پیکره‌های زبانی - زبان‌شناسی پیکره‌ای - پایگاه‌های داده‌های زبانی - تحلیل داده‌های زبانی: آوایی، واژگانی - نحوی - معنایی - آماری - ابزارهای بررسی و تحلیل آشنایی با برخی نرم‌افزارهای سودمند و کار عملی با آنها.

منابع پیشنهادی: *

عاصی؛ مصطفی. کاربرد کامپیوتر در زبان‌شناسی و فرهنگ‌نگاری. پژوهشگران. موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
عاصی؛ مصطفی. طرحی برای تهیه فرهنگ‌های تخصصی با کمک کامپیوتر. مجموعه مقالات دومین کنفرانس زبان‌شناسی.
عاصی؛ مصطفی. نقش رایانه در ایجاد استانداردهای زبانی. فرهنگ.

روش تحقیق و مرجع شناسی در زبان شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ریاضیات و آمار

هدف: آشنایی با روش‌های پژوهش در علوم انسانی و شناخت شیوه‌ی استفاده از مراجع

زبان شناسی

سرفصل درس: معرفی پژوهش‌های کمی و کیفی - معرفی ابزارهای انواع پژوهش -

پژوهش توصیفی - پژوهش آماری - پژوهش توجیهی - روش‌های اندازه‌گیری

سنجش و مقایسه و تحلیل داده‌ها و نتایج

منابع پیشنهادی: *

به انتخاب مدرس

آشنایی با زبان‌شناسی تاریخی - تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: روش تحقیق و مرجع‌شناسی در زبان‌شناسی

هدف: آشنایی با مبانی زبان‌شناسی تاریخی - تطبیقی

سرفصل درس: زبان‌شناسی همزمانی و در زمانی - تحول زبان - سطوح تحول زبان - آشنایی

با قواعد حاکم بر تحول زبان‌ها

منابع پیشنهادی: *

آرلاتو؛ آنتونی. درآمدی بر زبان‌شناسی تاریخی.

ترجمه‌ی یحیی مدرسی. پژوهشگاه علوم انسانی.

واج شناسی زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: میانی واج شناسی

هدف: آشنایی با نظام آوایی زبان فارسی

سرفصل درس: قواعد واجی زبان فارسی - عملکرد قواعد واجی در زبان فارسی - ویژگی‌های واحدهای زیرزنجیری در نظام آوایی زبان فارسی - آرایش واجی در زبان فارسی - ساختمان هجا و تغییرات واجی در ساخت هجاهای زبان فارسی.

منابع پیشنهادی: *

ثمره؛ یداله. آواشناسی زبان فارسی. مرکز نشر دانشگاهی.

آشنایی با تاریخ زبان شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: روش تحقیق و مرجع شناسی در زبان شناسی

هدف: آشنایی با پیشینه مطالعه‌ی زبان از آغاز تاریخ تا پیدایش زبان شناسی جدید.

سرفصل درس: آغاز بررسی زبان در میان اقوام گوناگون: هندیان - چینیان - یونانیان -

رومیان - ایرانیان - اقوام مسلمان غیر ایرانی

پیشینه مطالعه‌ی زبان در دوران باستان - قرون وسطی - عصر نوزایی -

پیدایش مطالعه‌ی تاریخی - تطبیقی زبان - نودستوریان.

منابع پیشنهادی: *

روبینز؛ آر. اچ. تاریخ مختصر زبان شناسی. ترجمه‌ی علی محمد

حق شناس. کتاب ماد. (منتخبی از مباحث)

نظام‌های نوشتاری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: تاریخ زبان‌های ایرانی

هدف: شناخت نظام‌های نوشتاری و آشنایی با خطوط مورد استفاده‌ی زبان‌های جهان

سرفصل درس: خط و نظام نوشتاری - گفتار و نوشتار - نقش خط - خط‌شناسی - انواع

نظام‌های نوشتاری: خطوط اندیشه‌نگار - خطوط هجایی - خطوط همخوانی -

خطوط الفبایی - خط و تحول زبان - نگارش تاریخی - رمزگشایی خطوط کهن.

منابع پیشنهادی: *

صفوی؛ کورش. آشنایی با نظام‌های نوشتاری. سعاد.

مبانی صرف

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ساخت زبان فارسی

هدف: آشنایی با علم صرف و دانش مطالعه‌ی ساختمان واژه

سرفصل درس: تعریف واژه - تعیین واحدهای سازنده‌ی واژه - انواع تکواژ - واژه و

مقولات واژگانی - فرایندهای ساخت واژه - ساخت واژه در زبان‌های ترکیبی،

تحلیلی، پیوندی، و تصریفی.

منابع پیشنهادی: *

Katamba; F. **Morphology** . MacMillan Press.

شقایق؛ ویدا. آشنایی با صرف. رهنما (زیر چاپ).

مبانی نحو

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: مبانی صرف

هدف: آشنایی با شیوه‌ی بررسی ساخت‌های نحوی زبان

سرفصل درس: نحو در دستور سنتی - سازه‌های نحوی - مقوله‌های نحوی - شیوه‌ی استدلال نحوی - ویژگی‌های نحوی زبان‌ها - ساخت کنایی - ساخت مجهول - حالت‌های نحوی - تحول نحو در زبان‌ها - ویژگی‌های نحوی - واژگانی و ویژگی‌های نحوی - معنایی زبان‌ها.

منابع پیشنهادی: *

دبیر مقدم؛ محمد: زبان‌شناسی نظری. سمت. (بخش‌هایی از کتاب)

اصول و مبانی نظری ترجمه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: زبان انگلیسی تخصصی (۴)

هدف: شناخت مبانی نظری و نظریه‌های ترجمه‌شناسی

سرفصل درس: تاریخچه‌ی ترجمه در ایران و غرب - معرفی نظریه‌های ترجمه‌شناسی -

نظریه و عمل در ترجمه - نقد ترجمه.

منابع پیشنهادی: *

لطفی بوریساعدی؛ کاظم. درآمدی به اصول و روش ترجمه. مرکز

نشر دانشگاهی.

فرحزاد؛ فرزانه. الفبای ترجمه. مرکز نشر دانشگاهی.

اصول جامعه‌شناسی زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: مبانی زبان‌شناسی (۲)

هدف: آشنایی با مبانی جامعه‌شناسی زبان و زبان‌شناسی اجتماعی و چگونگی بررسی زبان در بافت اجتماعی و فرهنگی آن.

سرفصل درس: تعریف جامعه‌شناسی زبان - تعریف زبان‌شناسی اجتماعی - آشنایی با گونه‌های زبان - زبان معیار - زبان و جامعه‌ی زبانی - انتشار تغییرات زبانی - زبان میانجی - زبان آمیخته - زبان آمیخته‌ی مادری - نسبت زبانی - دوزبانگی و دوزبانگونگی - رمزآمیزی - رمزگردانی - قرض‌گیری زبانی - سلطه‌ی زبانی.

منابع پیشنهادی: *

مدرسی؛ یحیی. درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان. پژوهشگاه علوم انسانی

اصول آموزش زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: مبانی زبان شناسی (۲)

هدف: آشنایی با نظریه‌های یادگیری و روش‌های آموزش زبان دوم و زبان خارجی

سرفصل درس: یادگیری و فراگیری زبان - زبان دوم و زبان خارجی - معرفی روش‌های

آموزش زبان خارجی - انتخاب روش برحسب موقعیت - فنون آموزش برای

افزایش مهارت‌های خوانداری، شنیداری، گفتاری، و نوشتاری - آموزش نظام

نوشتاری

منابع پیشنهادی: *

براون؛ د. اصول یادگیری و تدریس زبان. ترجمه مجدالدین کیوانی. مرکز

نشر دانشگاهی

آشنایی با معنی شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: مبانی نحو

هدف: آشنایی با مبانی معنی شناسی زبانی و شناخت قواعد معنایی زبان.

سرفصل درس: تعریف معنی شناسی - جایگاه معنی شناسی در زبان شناسی - شاخه‌های معنی شناسی - صورت و معنی - مفهوم - مصداق - دلالت درون زبانی - دلالت برون زبانی - دلالت چندگانه - ابهام - تعبیر معنی و قواعد خوانش - بافت در تعبیر معنی - روابط مفهومی در سطح واژه - روابط مفهومی در سطح جمله - حوزه‌های معنایی.

منابع پیشنهادی: *

پالمر؛ ف. نگاهی تازه به معنی شناسی. ترجمه‌ی کورش صفوی. نشر مرکز

صفوی؛ کورش. آشنایی با معنی شناسی. سعاد

مبانی زبان‌شناسی کاربردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: مبانی نحو

هدف: آشنایی با مفاهیم بنیادین زبان‌شناسی کاربردی

سرفصل درس: زبان‌شناسی نظری و زبان‌شناسی کاربردی - زبان‌شناسی کاربردی و آموزش

زبان - زبان‌شناسی کاربردی و ترجمه - زبان‌شناسی کاربردی و مطالعات ادبی -

کاربرد زبان‌شناسی و زبان‌شناسی کاربردی.

منابع پیشنهادی: *

ژیرار؛ دنی. زبان‌شناسی کاربردی و علم آموزش زبان. ترجمه‌ی گیتی

دیهم. مرکز نشر دانشگاهی

آشنایی با گویش های ایرانی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز : تاریخ زبان های ایرانی

هدف : شناخت گویش های ایرانی دوره ی جدید زبان های ایرانی.

سرفصل درس : گویش و زبان - گروه های گویش های ایرانی : شرقی - غربی - مرکزی و جز

آن. نظام های نوشتاری گویش های ایرانی - رده شناسی گویش های ایرانی -

ویژگی های دستوری گویش های ایرانی.

منابع پیشنهادی : *

به انتخاب مدرس.

آشنایی با مکاتب زبان‌شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: آشنایی با تاریخ زبان‌شناسی

هدف: آشنایی با نگرش‌های مسلط معاصر در مطالعه‌ی زبان

سرفصل درس: انقلاب در علم - پیدایش نگرش ساختگرا در زبان‌شناسی - آشنایی با آرای

فردینان دو سوسور - مکتب پراگ - مکتب کوپنهاگ - مکتب پاریس - نگرش

ساختگرای امریکایی - مکتب لندن - صورتگرایی در زبان‌شناسی.

منابع پیشنهادی: *

Lepschy; G.C. *A Survey of Structural Linguistics*. Faber

آشنایی با روان‌شناسی زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: اصول آموزش زبان

مبانی زبان‌شناسی کاربردی

هدف: شناخت مفاهیم بنیادین روان‌شناسی زبان

سرفصل درس: حوزه‌ی مطالعه‌ی روان‌شناختی زبان - فراگیری و یادگیری - زبان و اندیشه -

مغز و ذهن - زبان‌پریشی و انواع آن - نظریه‌های فراگیری زبان - درک زبانی -

تولید زبان - مدل‌های درک زبان - مدل‌های تولید زبان.

منابع پیشنهادی: *

هیئت مولفان، روان‌شناسی و ارتباط. ترجمه‌ی محمدرضا طالبی نژاد.

مرکز نشر دانشگاهی.

زبان انگلیسی تخصصی (۵)

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶۴ ساعت)

پیش نیاز : زبان انگلیسی تخصصی (۴)

هدف : تسلط بر زبان انگلیسی تخصصی زبان شناسی و استفاده از متون کلاسیک زبان شناسی.

سرفصل درس : مهارت در نگارش پژوهش های زبان شناختی به زبان انگلیسی

مهارت در درک کامل متون کلاسیک زبان شناسی

منابع پیشنهادی : *

توصیف ساختمان دستوری زبان عربی

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری (۶۴ ساعت)

پیش نیاز : زبان انگلیسی تخصصی (۵)

هدف : آشنایی دانشجویان با ویژگی‌های رده شناختی زبان عربی معیار

سرفصل درس : شناخت صرف و نحو زبان عربی معیار [=فصیح]. آشنایی با سباقه‌ی

مطالعه در زمینه‌ی دستور زبان عربی و نگارش دستور زبان عربی از سوی

ایرانیان.

واج‌های زبان عربی. فرایندهای آوایی در زبان عربی. تکواذهای زبان عربی و

شرایط تصریف پایه.

نحو زبان عربی : ساختمان گروه اسمی و گروه فعلی.

منابع پیشنهادی : *

آزمون سازی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: اصول آموزش زبان

هدف: آشنایی با اهداف ارزشیابی و شناخت شیوه‌های ارزشیابی و آزمون سازی.

سرفصل درس: تعریف آزمون و ویژگی‌های آن - آشنایی با نظریه‌های ارزشیابی - شناخت انواع آزمون‌ها: آزمون‌های شفاهی - آزمون‌های کتبی. آزمون پیشرفت تحصیلی - آزمون درک استعداد - آزمون سنجش مهارت‌های زبانی - پاسخ‌گزینی - پاسخ‌نگاری - تحلیل نتایج آزمون برای برنامه‌ریزی آموزشی.

منابع پیشنهادی: *

والت؛ ریکا. آزمون در آموزش زبان. ترجمه‌ی گیتی دیهیم. مرکز

نشر دانشگاهی.

واژه‌شناسی زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: میانی صرف

هدف: شناخت واژه و ساختمان آن در زبان فارسی

سرفصل درس: فرایندهای واژه‌سازی در زبان فارسی - وندهای اشتقاقی و تصریفی زبان

فارسی - تحول صورت و معنی واژه‌ها - وام واژه‌های زبان فارسی - واژه‌سازی

در زبان فارسی - هنجارمداری و هنجارگریزی در ساخت واژه.

منابع پیشنهادی: *

کلباسی؛ ایران. ساختار اشتقاقی واژه در فارسی امروز. پژوهشگاه

علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

مبانی کاربردشناسی زبان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: آشنایی با معنی‌شناسی

هدف: آشنایی با مفاهیم بنیادین تحلیل کلام و کاربردشناسی زبان

سرفصل درس: تعریف کاربردشناسی زبان - کاربردشناسی زبان و معنی‌شناسی - بافت در

تعبیر - انسجام و همبستگی - نظریه‌ی کارگفت‌ها - اصول ایجاد ارتباط -

آشنایی با تحلیل انتقادی کلام.

منابع پیشنهادی: *

Levinson; S. *Pragmatics*. Cambridge Univ. Press.

صفوی؛ کورش معنی‌شناسی کاربردی. همشهری .

ادبیات تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش نیاز: ادبیات فارسی (۲)

هدف: آشنایی با روش تطبیقی مطالعه‌ی متون ادبی و شناخت مهم‌ترین روش‌های نقد و بررسی تطبیقی ادبیات.

سرفصل درس: آشنایی با مفهوم ادبیات تطبیقی. تاریخچه‌ی مطالعات تطبیقی متون ادبی - عوامل و ریشه‌های پیدایش ادبیات تطبیقی. امتیازات مطالعات تطبیقی در ادبیات - پهنه‌ی پژوهش در حوزه‌ی مطالعات تطبیقی ادبیات - بررسی مقایسه‌ای نمونه‌های ادبی - مطالعه‌ی تطبیقی مضامین - سبک‌ها - شخصیت‌های داستانی.

منابع پیشنهادی: *

به انتخاب مدرس

گونه‌های زبان فارسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: اصول جامعه‌شناسی زبان

هدف: شناخت گونه‌های زبان فارسی و تشخیص ویژگی‌های هر یک.

سرفصل درس: گوناگونی‌های زبانی - زبان و اجتماع - گونه‌های فردی و گونه‌های اجتماعی
- گونه‌های جغرافیایی - گونه‌های تحصیلی - گونه‌های شغلی - گونه‌های جنسی -
گونه‌های سنی - گونه‌های زمانی - گونه‌های گفتاری و نوشتاری زبان فارسی -
آمیزش گونه‌های زبان - ویژگی‌های تقابلی گونه‌ها با زبان معیار فارسی.

منابع پیشنهادی: *

به انتخاب مدرس.

صفوی؛ کورش. نگاهی به گونه‌های زبان فارسی. فرهنگ مردم.

مبانی زبان‌شناسی مقابله‌ای

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: مبانی نحو

هدف: آشنایی با شیوه‌ی تعاملات ذهنی سخنگویان دو یا چندزبانه در زمینه‌ی زبان و فرهنگ و تأثیر این برخوردها در گفتار و نوشتار

سرفصل درس: بررسی شیوه‌های مقابله‌ی زبان‌ها و فرهنگ‌ها. بررسی نظریه‌های حاکم بر شیوه‌ی تحلیل ناهنجاری‌های زبانی و فرهنگی سخنگویان دوزبانه و چندزبانه. بررسی و تحلیل ناهنجاری‌های آوایی، واژگانی، ساختاری، و فرهنگی در گفتار و نوشتار فارسی سخنگویان غیرفارسی زبان ایران.

منابع پیشنهادی: *

فلاحی؛ محمد. زبان‌شناسی مقابله‌ای (جلد اول: تجزیه و

تحلیل خطاها). مرکز نشر دانشگاهی.

پژوهش میدانی در زبان‌شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۲ ساعت)

پیش‌نیاز: روش تحقیق و مرجع‌شناسی در زبان‌شناسی

هدف: کسب مهارت در پژوهش‌های میدانی

سرفصل درس: دانشجویان موظف‌اند برحسب نظر مدرس یا مدرسان درس، به صورت

فردی یا گروه‌های محدود، در زمینه‌ای از پیش تعیین شده به پژوهش بپردازند

و گزارش پژوهش خود را ارائه دهند.

زمینه‌های پیشنهادی: - ثبت‌گوش‌های ایرانی

- پژوهش در گونه‌های زبان فارسی

- زبان در جامعه

- آموزش زبان فارسی

- جمع‌آوری پیکره‌های زبانی

فصل سوم

طرح پیشنهادی ارائه دروس کارشناسی زبان شناسی

به صورت نظام بسته

کارشناسی زبان شناسی			نیمسال اول	
پیش نیاز	واحد	کد درس	نام درس	ردیف
ندارد	۲	۱۱	مبانی زبان شناسی (۱)	۱
ندارد	۲	۱۳	تاریخ ایران (۱)	۲
ندارد	۲	۱۵	ریاضیات و آمار	۳
ندارد	۴	۱۸	زبان انگلیسی تخصصی (۱)	۴
ندارد	۳	۹	فارسی عمومی	۵
ندارد	۲	۱	معارف اسلامی (۱)	۶
ندارد	۱	۴	تربیت بدنی (۱)	۷
ندارد	۲	۱۷	آشنایی با کامپیوتر	۸
	۱۸			

کارشناسی زبان شناسی			نیمسال دوم	
پیش نیاز	واحد	کد درس	نام درس	ردیف
۱۱	۲	۱۲	مبانی زبان شناسی (۲)	۹
۱۳	۲	۱۴	تاریخ ایران (۲)	۱۰
ندارد	۲	۱۶	تاریخ علم	۱۱
۱۸	۴	۱۹	زبان انگلیسی تخصصی (۲)	۱۲
۹	۲	۲۲	ادبیات فارسی (۱)	۱۳
۱	۲	۲	معارف اسلامی (۲)	۱۴
ندارد	۲	۳	تاریخ اسلام	۱۵
۱۱	۲	۲۴	مبانی آواشناسی	۱۶
ندارد	۲	۶	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۷
	۲۰			

کارشناسی زبان شناسی				نیمسال سوم	
پیش نیاز	واحد	کد درس	نام درس	ردیف	
۱۲-۲۴	۲	۲۸	ساخت زبان فارسی	۱۸	
۲۴	۲	۳۷	مبانی واج شناسی	۱۹	
۱۷	۲	۳۸	کاربرد رایانه در پژوهش های زبان شناختی	۲۰	
۱۹	۴	۲۰	زبان انگلیسی تخصصی (۳)	۲۱	
۹	۲	۲۵	نگارش فارسی	۲۲	
۱۵	۲	۳۹	روش تحقیق و مرجع شناسی در زبان شناسی	۲۳	
ندارد	۲	۸	متون اسلامی	۲۴	
ندارد	۱	۵	تربیت بدنی (۲)	۲۵	
۲۲	۲	۲۳	ادبیات فارسی (۲)	۲۶	
		۱۹			

کارشناسی زبان شناسی				نیمسال چهارم	
پیش نیاز	واحد	کد درس	نام درس	ردیف	
۱۲	۲	۴۸	اصول آموزش زبان	۲۷	
ندارد	۲	۲۶	مبانی فلسفه	۲۸	
۲۸	۲	۴۴	مبانی صرف	۲۹	
۳۹	۲	۴۰	آشنایی با زبان شناسی تاریخی تطبیقی	۳۰	
۲۰	۴	۲۱	زبان انگلیسی تخصصی (۴)	۳۱	
۲۳	۲	۵۹	ادبیات تطبیقی	۳۲	
۲۳	۲	۳۱	تاریخ ادبیات فارسی	۳۳	
ندارد	۲	۱۰	جمعیت و تنظیم خانواده	۳۴	
۱۲	۲	۲۹	تاریخ زبان های ایرانی	۳۵	
		۲۰			

کارشناسی زبان شناسی				نیمسال پنجم
پیش نیاز	واحد	کد درس	نام درس	ردیف
۳۷	۲	۴۱	واج شناسی زبان فارسی	۳۶
۳۹	۲	۴۲	آشنایی با تاریخ زبان شناسی	۳۷
۲۹	۲	۴۳	نظام های نوشتاری	۳۸
۲۳	۲	۳۲	آشنایی با ادبیات معاصر ایران	۳۹
۱۵-۲۶	۲	۲۷	مبانی منطق جدید	۴۰
۲۹	۲	۳۰	آشنایی با زبان فارسی باستان	۴۱
۴۴	۲	۴۵	مبانی نحو	۴۲
ندارد	۲	۷	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۴۳
۲۸	۲	۳۴	کارگاه ویرایش	۴۴
۲۱	۲	۴۶	اصول و مبانی نظری ترجمه	۴۵
	۲۰			

کارشناسی زبان شناسی				نیمسال ششم
پیش نیاز	واحد	کد درس	نام درس	ردیف
۴۴	۲	۵۷	واژه شناسی زبان فارسی	۴۶
۱۲	۲	۴۷	اصول جامعه شناسی زبان	۴۷
۳۰	۲	۳۳	آشنایی با زبان فارسی میانه	۴۸
۴۵	۲	۶۱	مبانی زبان شناسی مقابله ای	۴۹
۴۵	۲	۴۹	آشنایی با معنی شناسی	۵۰
۳۴	۲	۳۵	مبانی فرهنگ نگاری	۵۱
۲۱	۴	۵۴	زبان انگلیسی تخصصی (۵)	۵۲
۴۵	۲	۵۰	مبانی زبان شناسی کاربردی	۵۳
۳۱-۳۲	۲	۳۶	سبک شناسی ادب فارسی	۵۴
	۲۰			

کارشناسی زبان شناسی عمومی				نیمسال هفتم	
ردیف	نام درس	کد درس	واحد	پیش نیاز	
۵۵	آشنایی با مکاتب زبان شناسی	۵۲	۲	۴۲	
۵۶	گونه‌های زبان فارسی	۶۰	۲	۴۷	
۵۷	آشنایی با گویش‌های ایرانی	۵۱	۲	۲۹	
۵۸	زبان انگلیسی تخصصی (۶)	۵۵	۴	۵۴	
۵۹	آشنایی با روان‌شناسی زبان	۵۳	۲	۴۸-۵۰	
۶۰	آزمون سازی	۵۶	۲	۴۸	
۶۱	مبانی کاربردشناسی زبان	۵۸	۲	۴۹	
۶۲	پژوهش میدانی در زبان‌شناسی	۶۲	۲	۳۹	
			۱۸		

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۲/۲۶۴۲

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویمان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۲-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۲-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۲-۳: آن دسته از دانشجویانی که در مشمول بند ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از تکمیل تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
 - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
 - ب: در سبانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبها را قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
 - ج: گذراندن در سبانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن دروس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
 - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمائید.

سید محمد کاظم نائینی

مدیر ای عالی برنامه ریزی

تاریخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۳

شماره ۷۲/۳۶۴۹

بیوست

بیت عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیرضرور و انجام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختیاری به پایان نامه دارد)

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد می تواند اختیاری به رساله داشته باشد).

در این صورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در این صورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره در جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به مرحله اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمنداست به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم نائینی

۳

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۳۱۹